

Леонід Бачинський

БІБЛІОГРАФІЯ

ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ Проф. Д-р. ОЛЕКСАНДРА ТИСОВСЬКОГО - ДРОТ-а

1909 - 1966 рр.

На правах рукопису

1. Курінь у. П. С.

ім. Степана Тисовського

Клівленд - Нью Йорк

1967

Кожна бібліографія вимагає повноти й точності. Дуже важко її скласти, коли бракує відповідної літератури, архіву та будь яких інших джерел.

При укладанні бібліографії пластових праць особливі труднощі торкалися доби організації Пласти в Галичині та його розв'язання польською владою.

Нами зібрана більша частина друкованих статей та окремих видань проф.д-р Олександра Тисовського-Дрота. Однак і ця бібліографія потребує доповнення самого Автора, яких, нажаль, своєї власної бібліографії не провадив, як рівно ж осіб, що мають будь які матеріали зв'язані з його творчістю.

Майже вся власна бібліотека д-р О. Тисовського, поруч з його працями згоріла під час облоги Відня у другій світовій війні. З тої причини деякі праці не мають точно усталеної дати друку.

Ця бібліографія уложена за дещо іншою системою, як загально прийнята а це тому, щоб уможливити її доповнення. З тою метою бібліографію поділено на дві частини: а) друковані книжки та б) друковані статті.

Кожна з цих частин є ще поділена на розділи: а) наукові й науково-популярні праці, й б) статті для дітей, молоді й окремо для Пласти.

Для кращого перегляду та евент. доповнення, статті є уложені за видавництвами.

По кінець 1965 року бібліографія нотує 107 друкованих ппзичій в тому 21 книжки.

Всі 86 статей написані в українській мові, крім тих, що були друковані в німецьких і польських журналах. Вони мали відбитки й нотовані при книжкових виданнях.

У Львові вийшли 43 статті, в Мюнхені - 5, в Торонто - Канада - 3, а решта ЗДАмерики - 35.

Книжок у німецькій мові друковано - 6, в польській - 1, а в українській - 14. З того у Львові друковано - 16, Krakowі - 1, Дітройті - 2, в Торонто - Канада - 1.

Більшість позицій описані й означені зіркою перед порядковим числом.

===== 000 000 000 =====

Позиції під числами: 1, 2, 4 - 10 включно й 21 - 26 включно подано за даними Дрота, 12, 14 - 16 включно взято з оголошень у пластовій пресій, від 45 - 66 включно подав пл.сен. М. Бажанский. За цю поміч широ дякує упорядчик.

Поазбучний список всіх праць Дрота не вміщуємо, з огляду на збільшення розміру статті.

Частина 1.

К Н И Ж К И

=====

1. Zur Kenntnis des Gehörorganes und seiner Beziehungen zur Schwimmblase bei den Clupeiden

Краків, 1909 р. Журнал Краківської Академії Наук.

Примітка: Це докторська праця.

2. Wolnozyjace Nicienie (Nwmtodes) zebrane w powiecie Sokalskim

Lwów, 1914. "Rozprawy i wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie.

Примітка: Окрема відбитка з журналу.

3. МИР і ВІЙНА у МУРАШОК

"ЗНАННЯ". Бібліотека Популярно-наукових викладів під редакцією Омеляна Терлецького. ч.2. Львів 1921 р. Накладом Української Книгарні і Антикварні у Львові.
Стор. 16 /Малий (16) формат/.

4. ПИТАННЯ з ОБСЯГУ БІОЛОГІЇ

Львів 1925. Вид. Українського Педагогічного Товариства. Стор. 50

Примітка: Подано найновіші методи навчання в школах.

5. ДО ПИТАННЯ ПРО ДІДИЧЕННЯ НАВУТИХ ПРИКМЕТ

Львів 1925. Наукове Товариство ім. Шевченка.

6. Eine Hypothese. Das Wesen morphologischer Phänomene bei den Wirbeltieren

Lemberg 1927. Sitzberichte der Math. Nat. Section. St. 58.

7. ZOOLOGIE

Lemberg, Landwirtschaftliche Hochschulkurse

8. HAUSTIERKUNDE.

далі, як вище

9. VERERBUNGSLEHRE

далі, як вище.

Примітка: Повищі З позиції (чч. 7, 8, 9) Виклади для студентів високих шкіл, зокрема агрономічного факультету полі-техніки у Львові. Друковано літографічно в Українській мові для підготовки опанування матеріалів і в німецькій - для іспитів.

10. Das Wesen des Typus bei den Säugetieren

Wien, 1953. Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien.

Примітка: Ця наукова праця у скороченому вигляді, була крім цього друкована в 1953 р. в Мюнхені, у видавництві "Молоде Життя" для збереження його оригінальної теорії.

ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ

- * 11. Д-р О. Тисовський: ПЛАСТ. Львів, 1913. Накладом журналу "Вісті з Запорожжя" (органу Товариства "Сокіл-Батько" - централі української сокільської організації) Львів вул. Руська 20. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка.
Стор. 45, 21 цм. Без ілюстрацій.

12. ПЛАСТОВА ВИКАЗКА

Львів, 1914. Зміст: Пластові дати. Пластовий закон. Записник, тощо. Обкладинка.

Примітка: Формат особистої виказки.

- * 13. Д-р Олександер Тисовський: ЖИТЯ в ПЛАСТИ. Основи Пластового Знання для Української Молоді. Уложив член Верховної Пластової Ради, як Секції Головної Ради Українського Красного Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю.
Львів, 1921. Накладом Верховної Пластової Ради у Львові.
Стор. 158 + (2) - 22 цм. Без ілюстрацій.
На стор. 158 є "На закінчення" від автора і подана дата: Вересень 1921 р.

14. Д-р О. Тисовський: ПЛАСТОВІ ЗАКОНИ. Львів 1921 р.

15. Д-р О. Тисовський: ПЛАСТОВІ ЗАКОНИ. Львів, 1922 р.

16. Д-р О. Тисовський: ПРАЦЯ в ПЛАСТОВОМУ ГУРТКУ. Львів, 1923 р.

Примітка: Позиції 14, 15, 16 на підставі оголошення в журналі "Молоде Життя", коштом д-ра Бронислава Овчарського

- * 17. Олександр Тисовський: ТАЙНА ФІОРДУ. Фантастичне оповідання з мандрівки по Норвегії. Львів, 1925. Накладом видавництва "Молода Україна". Пластова Бібліотека. Книжечка 2. Стор. 34, 10 і 1/2 цм. Без ілюстрацій.
- * 18. Д-р Олександр Тисовський: ЖИТЯ в ПЛАСТІ. Посібник для українського пластового юнацтва. Друге доповнене видання. Пластове Видавництво "Молоде Життя", Торонто - Дітройт, 1961. Стор. 545, 10.5 цм. Багато ілюстровано.
- * 19. Д-р О. Тисовський. ПЛАСТ. Львів, 1913, далі без змін, як ч.1. Відбитка першого видання фото-офсетовою технікою. Видання Головної Пластової Булави. Відбито 300 прим. Дітройт, ЗДА, червень 1962 р. Стор. 45.
- * 20. Д-р Олександр Тисовський: ДУМКИ ПРО ОСОБУ І ДІЯЛЬНІСТЬ ПЛАСТУНА СЕНЬЙОРА
Додаток до журналу "Сенійорська Ватра", Дітройт-Торонто, ч. 1-2(30-31), 1964 р.
Примітка: Тексту 19 сторінок, не пагінованих.

Частина 2.

С Т А Т Т І

=====

A) Наукові й науково - популярні праці

- 21. З ДУМОК ЧУДАКА
"Діло" Львів, 1911-1913 рр.
Примітка: Критичні статті на виховні теми.
- 22. ПЛАСТОВИЙ ЗВІТ у "Звіті Дирекції Української Академічної Гімназії у Львові". Львів, 1911/12 р.
- 23. ДО ІСТОРІЇ ПЛАСТУ (ПЛАСТ). /Точна назва неусталена/.
Як вище. (Точно неусталено) 1912/13.
Примітка: Назви статей подаються різні: "Пласт", "Пласт в українських школах", "Звіт пластового полку ім. Петра Сагайдачного", "Пластовий Звіт", "До історії Пласту".

24. "ЧОЛОВІК"

"Діло", Львів, 1913 р.

Примітка: Кілька статей у фелейтоні.

25. НА ВИХОВНІ ТЕМИ

"Наша Школа", Львів, 1913 р.

Примітка: Назва статті й дата вимагає перевірення.

26. УКРАЇНСЬКІЙ МОЛОДІ ПІД РОЗВАГУ

"Наша Школа", Вид. "Учительська Громада", Львів, 1914 р.

Примітка: Назва статті й рік вимагає перевірення.

27. З ДУМОК ДРОТ-а".

Передрук з "Під розвагу молоді", Львів, 1914, сторін 14.

"Український Самостійник", Мюнхен, 1966, ч. 7/8

Б) Пластова тематика

ВИДАВНИЦТВА І РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛІВ

(За азбуковою і хронологічно)

"В О Г Н І"

1 Річник 1930 р.

=====

Часопис для української молоді. Видає Кооператива "Вогні".
Головний і відповідальний редактор м-р Євген Юлій Пеленський.
Друкарня Видавничої Спілки "Діло", Львів, вул. Гродзіцьких
ч.4. III поверх.

З Річник 1932 р.

Місячник для української молоді. Гол. редактор Висиль Кархут.
Львів, вул. Костюшка ч.52.

4 Річник 1933 р.

Ілюстрований місячник для української молоді. Гол. ред.
В. Кархут. Львів, Корняктів ч.1. Друкарня Наукового Т-ва
ім. Шевченка.

5 Річник 1934 р.

Назва та сама. Редактує Колегія. Відп.ред. Д-р І. Раковський,
вул. Чацького 6. Друкарня "Типографія".

Від ч.4/43 змінена назва "Ідеологічний журнал молодого по-
коління"

6 і 7 Річники 1935 - 1936

Назва ця сама. Відпов. редактор Роман Олесницький. Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка.

Переглянути числа: 1, 2, 3-4 по 27 вкл., 29 по 35 вкл. і 35 по 62 вкл., 66 і 70.

- * 28. "БУЛО КОЛИСЬ" ч.1.(20) 1923 р. Стор. 5 - 8. Підпис - Дрот.
- * 29. "ПО ДОРОЗІ ЛІСОМ" ч. 2.(21). Стор. 5 - 8. Підпис: Др.Ол.Тисовський.

В У З Л И Д Р У Ж Б И

Бюлетень 7-го Куреня У. П. С. ім. Андрія Войнаровського

- * 30. "ЛІСТ ВІД ДРОТА" ч.8. 1962 р. Клівленд-Дітройт. Підпис: Ваш Дрот.
- * 31. "ОДИН З ЛИСТІВ ДРОТА" ч.9.1966. Клівленд. Підписано: Ваш Дрот

Л И С Т К И Д Р У Ж Н Й О Г О З В ' Я З К У

1-го Куреня У. П. С. ім. Степана Тисовського

- * 32. "ДО СУЧАСНОГО ПОЛОЖЕННЯ ПЛАСТУ" Бофало, 1954 р., ч.3/24, Підпис: Дрот.
- * 33. "ОДИН ІЗ ПЕРШИХ" Спомин про сл.п.Степана Тисовського. Бофало 1956 р., ч.4/33.
Продовження в ч. 2/35 - 1957 р.
- * 34. "ЧИ ДОКОНЧЕ" - Бофало, 1958 р., ч.1/37. Підпис: Дрот.
- * 35. "ДО ІСТОРІЇ ПЛАСТУ" Зі звіту Дирекції ц.к. Академічної Гімназії у Львові за шк.рік 1912/1913. Бофало-Нью Йорк 1958. ч. 2-3 (38-39). Підпис: Д-р Олександер Тисовський
- * 36. "ЦЕ і ТЕ" Про старість і самовиховання. Про діяльність пластового судді. Про друзів і себе. Де що з філософії мистецтва. Бофало, 1960 р. ч.1/43. Продовження в ч.2/44. Підпис: Ол. Тисовський.
- * 37. "АВТОБІОГРАФІЯ ІЗ ЗАТВЕРДЖЕННЯМ". Бофало-Клівленд 1962 р. ч.49.
- * 38. "НАШ ДРОТ ПРО ЗМІНУ ПЛАСТОВОГО ЗАКОНУ" Клівленд-Стоктон-Бофало, 1963 р. ч. 2/51.

- * 39. "ДО ВЕЛИКИХ ДІЛ ТРЕБА ЗАХОПЛЕННЯ" Манія і маняки. Як вище - ч.3/52, Підпис: Д-р Олександер Тисовський
- * 40. "ДУМКИ ДРОТА ПРО АБСТИНЕНЦІЮ" - як вище ч. 52.
- * 41. "РОСТИКОВА КАЗКА" - Лесі Храпливої, як вище (Рецензія).
- * 42. "ВІДПОВІДЬ ДРОТА НА АНКЕТНИЙ ЛИСТОК" ч. 53.
- * 43. "150-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ УРОДИН ШЕВЧЕНКА". З нагоди відслінення Шевченкового пам'ятника у Вашингтоні. Клівленд-Стоктон, 1964 р. ч.55/56. Підпис: О. Тисовський.
- * 44. "ЯК ПОСТАВ ПЛАСТ" (Клівленд) 1966 р. ч.57/58. Підпис: Дрот Тисовський.

М О Л О Д Е Ж И Т Т Я

=====

Часопис Українського Пласти - Журнал Українського Пласти
- Журнал Пластового Юнацтва. (Різні наголовки).

- 45. "ПІСНЯ ПЛАСТУНА" (По норвезькому взірцеві уложив Д-р Т.)
Річник 1. Львів, 1921. стор. 7.
- 46. "ШЕВЧЕНКОВІ КАРТИ" (товариська гра укладу Дрота), Львів,
грудень 1921 р. Сфрр.8.
- 47. "НА 1. СХОДИНИ ПРИХИЛЬНИКІВ" Львів, Річ.1. Квітень 1922,
ч.4. Стор. 2-3.
- 48. "ПОРАННА ПІСНЯ ВОВКІВ" Львіц, Річ. 1. ч.5. стор. 5.
- 49. "ЩО ВЖЕ ЗА НАМИ" (Замість вступних фраз). Львів 1923 р.
Річ. 3. ч.5-6.
- 50. "ПРОБА ПУЩІ" (Внутрішне урізномірднення пластової діяльності). Львів, 1923, Річ. 3.
- 51. "ПРОБУЙТЕ ТАК!" (З течки помислів до виконання) Львів,
1923, ч.5-6, підпис: Дрот.
- 52. "РОЗМОВА" як вище. Підпис: Др.Ол.Т.
- 53. "СКАВТИНГ" (Harcerstwo i Wolne Harcerstwo) в Польщі
- 54. "ДО ЗМАГАННЯ" Львів 1925 р. ч.1. Підпис: Д-р О.Т.

55. "ПЛАСТОВЕ ТОВАРИСТВО" (Замітки з нагоди проекту окружних таборів). Львів 1925, ч.2. Підпис: Д-р О.Тисовський
56. "ОСТАЛ ВАХНЯНИН: ПЛАСТОВИМ ШЛЯХОМ ЗА КРАСОЮ ЖИТТЯ" Рецензія. Як вище. Підпис: Дрот.
57. "ДІВОЧИЙ ПЛАСТ У НАС" (Голос в дискусії над статею "Пластунки" в М/Ж ч.3.). Львів 1925 р. ч. 5-6. Підпис: Д-р О. Тисовський.
58. "БУВАЄ ЧАСОМ". Львів 1927 р. Річ. VII. ч. 8(47) Підпис: Дрот.
59. "ЖИТТЕПИС ДРОТА І ФОТО" Львів, 1928. Річ.Viii. ч.1-2 (49-50)
60. "ГОТОВЕ ВСЬО?" Як вище ч. 6-7 (54-55).
61. "ГУТИРКА ПРО ЖИТТЯ В ПЛАСТІ" (Замітки на беріжку звітів). Як вище ч.9(57)
62. "ДЕШО ПРО ДЖЕМБОРІ" Львів, Річ.IX. 1929 р. ч.9(67), Підпис:Дрот.
63. "З ВЕРХА НА ВЕРХ:...." (З на годі нового пластового року) Як вище, ч.10/66. Підпис: Дрот.
64. "СВІТ ДИТИНИ І МИ" (З нагоди 10-ліття існування). Як вище, ч. 11(69). Підпис:Д-р О. Тисовський
65. "ДЕШО ПРО ХРОНІКУ 50 ПЛАСТОВОГО КУРЕНЯ (РЕМІСНИЧОГО) ім. Скам. ОСТАНА ВАХНЯНИНА З ОСІДКОМ У ЛЬВОВІ (1925-1930) Львів. Наклад 50 Пл.Кур. Рецензія. ч.5-6 (74-75) Травень - Червень 1930.
66. "ДМИТРО ДОРОШЕНЕО: "ПО РІДНОМУ КРАЮ" і Д-р Л.КОБОЛЯНСЬКИЙ: МИКОЛА ЛИСЕНКО" Рецензія - там же.
- * 67. "НЕ ТИ, НЕ Я, - А МИ", Мюнхен, 1946 р. ч. 2.
- * 68. "ПЛАСТ" - МИСТЕЦТВО ЖИТТЯ" (Із статті "На шляху однієї ідеї"), Філадельфія, 1954 р. ч.4(115)
- * 69. "ЩОБ ВИ БУЛИ ОДНИМ ПЛАСТУНОМ", Філадельфія, 1956 р. ч.5-6 (133-134), Підпис: Д-р Олександр Тисовський.
- * 70. "ПОДЯКА ДРОТА", як вище.
- * 71. "ВАМ, ЛЮБІ ПОДРУГИ І ДРУЗІ" (Лист основника Пласти д-ра Олександра Тисовського - Дрота. Підпис: Ваш Дрот. Як више.

М О Л О Д А У К Р А І Н А

Альманах для молоді.

Накладня Михайла Таранька. Львів-Київ, пізніше лише Львів.

Річник 1, 1928 р.

- * 72. "ДИВНА КАЗКА" ч.1. Підпис: Д-р Ол. Тисовський, ст. 2-4
- * 73. "ГІГАНТИЧНІ СИЛИ КОМАХ" ч.2. Підпис: Тис.
- * 74. "НА ШЛЯХУ ОДНОЇ ІДЕЇ" ч.3. Підпис: Д-р Ол. Тисовський, ст. 26-27.

Примітка: Великий формат журналу.

"П А С Т О В А В А Т Р А"

(Прилога до часопису "С В О Б О Д А", Джерзі Ситі, Н.Дж.ЗДА)

- * 75. "БУДЬТЕ ГОРДІ НА ПЛАСТ!" Річник III-1956 р. ч.8(30),
Підпис: Д-р Ол. Тисовський.
- * 76. "ТІЛЬКИ ЖИТЯ, ЩО ЛЮДИНА ПРОСНИТЬ ..." там же. Підпис: Дрот
- * 77. "ЛИСТ ДРОТА ДО ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ" Річник V.1958,
ч.1(42). Підпис: Дрот
- * 78. "ПРИВІТ ОСНОВНИКА ПЛАСТУ ДРОТА", Річник VII.1960, ч.1(60)
Підпис: Дрот
- * 79. "З ПРИВОДУ ТРАГЕДІЇ НА ВЕЛИКОМУ ЛУЗІ", Річник VII, 1960,
ч.6(65), Підпис: Ваш Дрот
- * 80. "ВСТУПНЕ СЛОВО ДО ДРУГОГО ВИДАННЯ "ЖИТЯ В ПЛАСТІ", Річник
VIII, 1961 р. ч.4(71), Підпис: Д-р О.Тисовський
- * 81. "НАВІЩО ОЦЯ КНИЖКА?", Річник VIII, 1961 р., ч.4(71), Підпис: Дрот
- * 82. "СВІДОМО, ПЕВНО, НЕГАЙНО", Річник VIII, 1961 р. ч.4(71) Підпис: Дрот
- * 83. "ПРО ОДНУ ДІЛЯНКУ ПЛАСТОВОГО ЖИТЯ У ЙОГО 50-РІЧЧЯ", Річник
IX, 1962 р. ч.3(77) Підпис: Д-р О.Тисовський
- * 84. "НАШ ЮВІЛЕЙ", Річник IX. 1962 р. ч.7(79) Підпис: Д-р Олексан-
дер Тисовський

П Л А С Т О В А С Т О Р И Н К А

в часописі "НОВИЙ ШЛЯХ"

- * 85. "ПРИВІТ ДРОТА ЗАГАЛЬНОМУ ПЛАСТОВОМУ З'ЇЗДОВІ, що ВІДЕУВСЯ В НІЯГАРА ФОЛС, КАНАДА, 1 - 5 СІЧНЯ 1954 РОКУ".
Вінніпег, 3 травня 1954, ч.36. Підпис: Дрот.
- * 86. "З ДУМОК ПЛАСТОВИХ ПРОВІДНИКІВ". Передрук з "ПЛАСТ" 1912 р..

П Л А С Т О В И Й Ш Л Я Х

Часопис Проводу Українського Пластового Уляду. Присвячений справах позашкільного виховання молоді.
Видає Кооператива "Пласт" у Львові, вулиця Бляхарська 11.
Редактує Колегія. Відвічальний редактор інж. А. Сербин.
Друкарня оо. Василіян у Жовкві.

- * 87. "КУДОЮ ЙТИ?" (Гутірка на тему органу пластового проводу),
Льві,, 1930 р. ч.1. Підпис: Д-р О. Тисовський
- * 88. "ПЛАН ДІЯЛЬНОСТИ ГУРТКА ПЛАСТСЕНІОРАТУ" (Читане й обговорене на сходинах львівського Куреня УПС) Львів, 1930 р.
ч.3. Підписано: Д-р Ол. Тисовський.
- * 89. "КУДОЮ ЙТИ?" Передрук з ч.1. 1930 р. Мюнхен - Німеччина,
Жовтень 1950 р. ч.1.(4) Підпис: Д-р Олександер Тисовський
- * 90. "БАЙДУЖЕ, ЯК ТАМ ПО ІНШИХ КРАЇНАХ....." (Із вступного слова при відкритті курсів пластових інструкторів 5.3.1922 у Львові.) Мюнхен - Німеччина 1951 р. ч.5. (серпень). Підпис: Степан Тисовський.
- * 91. "З ЮНИХ ЛІТ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО УЛАДУ" Мюнхен, 1954 р.
ч.7. (жовтень). Підпис: Олександер Тисовський.
Примітка: У Мюнхені в Німеччині вийшло 4 числа (4,5,6,7,) зі зміненою фірмою, а саме: "Орган Пластової Думки. Видає Союз Українських Пластунів. Редактує Колегія. Друкарня О. Слюсарчука в Мюнхені. Число 7 в друкарні "Логос".
- * 92. "ЧИ ДОКОНЧЕ?", Торонто - Канада, ч.1(8) 1966 р. Ст. 4-6.
Підпис: Дрот. Передruk з "Листки Дружнього Зв'язку 1-го Куреня УПС ім. С. Тисовського ч.1 (37), 1958 р.

С В И Т Д И Т И Н И

Ілюстрований Часопис для Українських Дітей й Молодіжи. Лвів

Редактор М. Таранько

Пізніше назва: Ілюстрований Журнал для Дітей

I Річник від 1.IX.1919 - 31.XII.1920 р. Львів. Друкарня НТШ

- * 93. "НОВИЙ РІК" стор. 49
- * 94) "З ЧИМ ВОНА ВЕРНЕ" стор. 65 - 67
- * 95) "І ЩОЖ ТЕПЕР" ч.17. стор. 193.

2. Річник 1921 р.

- * 96) "БІЙ О КИЇВ" ч. 1. стор. 4 - 5. Підпис: Д-р О.Т.
- * 97) "ЛЕГКЕ ПИТАННЯ - ТРУДНА ВІДПОВІДЬ
- * 98) "ЛОВИ" ч. 5. Стор. 45.
- * 99) "РОЗСИПАНІ ПЕРЛИ" ч.9. Стор. 109.

Примітка: Перші числа журналу мали нумерацію окремо для кожного числа. Від 5 числа нумерація почата стор.33. Перші 3 статті є принагідного змісту. Решта забави.

- * 100) "ТРИ ЦАРСТВА" (Кілька листків із життєпису землі). Початок у ч.2. Стор.3.

Примітка: Є довша стаття уміщена в 17 числах. Закінчена в ч.24 на стор. 253.

3. річник 1922 р.

- * 101) "ЧИ НЕ ВАША СЕ ЗГУБА" ч. 21-24. Стор. 274.

Перші річники великого формату, від 5 річника книжковий формат.

С Е Н Й О Р С Ъ К А В А Т Р А

Орган Українського Пластового Сен'йорату. Видає Гол.Булава УПС.

Дітройт - Клівленд.

За зміст відповідає пл.сен.Б.Кульчицький-Гут. Графічне оформлення
пл.сен. Юрій Козак

- * 102) "МИСТЕЦТВО І ПРАВДА БОЖА" ч.4(21), 1961 р. Підпис: Д-р О.Ти-
совський
- * 103) "ОСТАННІЙ ЛИСТ" ч.2.(23), 1962 р., далі, як вище.
- * 104) "ЩЕ ПРО ТУ РЕЗОЛЮЦІЮ" ч.4(25), 1962 р., далі, як вище.

- * 105) "ЛИСТ" З нагоди відслонення Шевченкового пам'ятника 27-го червня 1964 р. у Вашингтоні. Ч.1-2 (30-31) 1964 р., далі, як вище.

" Ю Н А К "

Журнал пластового юнацтва. "Видає Головна Пластова Булава". Редактор Колегія. Головний редактор пл.сен.Л.О. Онишкевич

- * 106) "ДРОТ ПРО СВОЇ ЮНІ РОКИ" ч.11(17), 1964 р. Трентон-Торонто.

Надіслано під час друкування журналу.

- * 107) В часописі "УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО" в розділі :Пластова Сторінка", що виходив в Регенсбургу 946 р., Річник 1., в числі ч.8. уміщено вірш "ПЛАСТОВИЙ ОБІТ", а в числі 9, "ПЛАСТОВИЙ ГИМН", автором яких є Дрот.
- * 108) "В оповіданні "НАШ ПРАПОР", Монреаль, 31 жовтня 1965 р., уміщений: "ПРИВІТ ДРОТА ПЛАСТУНАМ У КАНАДІ", Підпис: Ваш Дрот.
- 109) "ВИХОВАННЯ ПЕРЕД ШКОЛОЮ ДЛЯ ШКОЛИ". Журнал "Воля", Відень 1921 р. ч. 3 - 5.

70 - ЛІТТЯ Д Р О Т А

Окремі видання

- 1) "45 років праці для Пласту" в 70-ліття Д-р Олександр Тисовсько-го, основника Українського Пласту. 1886 - 9 серпня - 1956. Списала пл.сен. О. Кузьмович. Видав: Діловий Ювілейний Комітет. Нью Йорк 1956. Друк Т.Б. (Стор.4)
- 2) "70-ліття Дрота, Основника Українського Пласту". 1886 - 9 серпня - 1956. (Стор. 9.) Видав: Ювілейний Комітет.
- 3) Ювілейний Бюлетень" К.У.П.О. - Г.П.Б. Діловий Ювілейний Комітет. ч.1. Нью Йорк. 19 серпня 1956.

С т а т т і п р о Д Р О Т А

1957 рік з нагоди приїзду Дрота до З. Д. А. і Канади

"НА ПРИВІТАННЯ" - Леся Храплива. "Пластова Ватра" ч.37.

"Приїзд ДРОТА до США - "Наш Шлях", Буенос Айрес, 18.VII.

- "ЮВІЛЕЙНА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ" - "Українське Життя" ч.20, Чікаго
"ПЛАСТОВИЙ ТАБІР НА НОВОМУ СОКОЛІ" - О.З., "Свобода" 9.VIII.
"ЮВІЛЕЙНА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ" - Леся Храплива, "Свобода" ч.145
"НЕЗАБУТНЯ ВАТРА У ПЛАСТОВМУ ТАБОРІ" - І.В., "Шлях Перемоги"
16.IX.
- "ОСНОВНИК УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ В ПЛАСТОВИХ ТАБОРАХ", - І. Скочи-
ляс, "Свобода" ч.146.
- "Д-р О.ТИСОВСЬКИЙ - ВИХОВНИК МОЛОДИХ ПОКОЛІНЬ" - "Америка"
ч.130.
- "ОСНОВНИК УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ У ПЛАСТОВИХ ТАБОРАХ" - І.Скочи-
ляс, "Америка" ч.145.
- "НА ЗУСТРІЧ ДО КАНАДИ" - Ікер. "Свобода" 5.9.
- "ВІДВІДИНИ Д-ра О.ТИСОВСЬКОГО" - "Свобода" 6.9.
- "СОРОКП'ЯТЬ РОКІВ ОРГАНІЗУВАННЯ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ" В.В-н.
"Народня Воля" 8.VIII.
- "МОЛОДІ! ЗУСТРІТИСЯ, АЛЕ ВСІ" - "Вільне Слово", Торонто 17.8.
- "ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ ПЛАСТУНІВ КАНАДИ Й ЗДА" - С.Р."Українське
Слово", Париж 18.8.
- "ПРО НАПЛЕЧНИКИ ГОТОВІ" - Ікер, "Свобода", 22.8.
- "ПРОЩАЛИ ДРОТА" - "Вільне Слово", Торонто 14.9.
- "ПЛАСТОВЕ СВЯТО" - "Америка" 1:VI.
- "ВЕЛИЧАВА ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ" "Наш Клич", 22.8.
- "ПЛАСТОВА ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ" - "Готуйсь" ч.8.
- "ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ" - Леся Храплива, "Овид" ч.34-35
- "У МАНДРАХ ДО ВЕЛИКОЇ МЕТИ" - Дзига, "Овид", ч.84-85
- "НЕЗАБУТНЯ НЕДІЛЯ 4. СЕРПНЯ 1959 (ООС)?
- "ДРОТ ПОМІЖ МОЛОДДЮ", П.Клим, "Українське Слово", ч.31(1956)

Т.Данилів

ОСНОВОПОЛОЖНИК ПЛАСТУ
Видавництво "Молоде Життя" Мюнхен 1966.

Видавництво Молоде Життя в Мюнхені видало дбайливо скромну монографію нашого Дрота, що її написав Л.Ч. Т.Данилів.

На її зміст складається:

Фотознімка Дрота виконана віденським ательє Полінгера в травні 1966 р.

В першім розділі п.з. "Людина" автор змальовує тло і середовище, в якому ріс і виховувався наш Дрот; які були його педагогічні і наукові зацікавлення; що дало йому поштовх до створення пластової організації для української молоді і як він цей задум перевів у життя.

В черговім розділі п.з. "Основоположник Пласту" поміщує автор свій репортаж з Дротом. Ювілят розказує про перші початки Пласти на терені Академічної Гімназії у Львові, про теоретичну і організаційну розбудову по першій світовій війні, про створення нових уладів до сеніорського включно та організаційну схему пластової організації.

Змальовує пластове життя по розв'язанні Пласти в 1930 році, в періоді т.зв. підпілля і всі труднощі з його розвитком, які уміло вдавалося поборювати.

Розповідь кінчиться 1939 роком, перед другою світовою війною.

При кінці монографії подана наукова і пластова бібліографія праць Дрота.

Вартість цього скромного видання в тому, що в ньому сам Дрот розказує про себе і про свою працю, яку він вложив для організації і розбудови пласти.

Ю.Д.

ВІДВІДИНИ ДРОТА.

Ліда Дробіль /Сова/ з Австрії пише до курінного та описує що їздила до Відня і відвідала дрота і у родинному крузі провела вечір.

Дрот показував усі свої незчисленні тратуляції у формі грамот, листів, карток і телеграм.

Зворушливі були листи від дітей новачат та молодших пластунок. Ними Дрот найбільше захоплювався.

Між листами були привіти його бувших учнів, товаришів, знайомих з цілого світу, навіть з Австралії. Ліда бачила власноручні мальовані образи, плякти, діточі ручні праці і т.п.

Все зложене гарно по порядку в течках з твердою обгортою і старанно бережене.

Видно, що всі ці привіти надзвичайно тішать його і він зараз просто живе ними.

Цілий вечір Дрот оповідав, як свято наближалося, як приходили листи і як приплів привітів з усіх кінців світу його здивував і приємно зворушив.

Син Дрота зробив кілька світлин і як Ліда їх дістане, перешле до курінного альбому.

Дрот добре виглядає і Ліда певна, що всі ці привіти і прояви любові з цілого світу піднесли Дрота на дусі. --

-.-.-.-.-

Дорога Лідо ! Очікуємо світлин та прохаемо частіше відвідувати Дрота, як одинока членкиня куреня в Австрії. П.О.

С П О М И Н.

Це один спомин --, але що ж остало нам ще крім споминів? На мою думку, всежтаки, кожний спомин навіть з особистого життя, повинен насвітлити якусь подію у відношенні до нашого загального національного життя в минувшині і цим способом давати причинок до зрозуміння даної доби і стремлінь цілого народу чи його вітки. Тоді, цей спомин має справжню вартість.

Чи мій спомин сповнить мое заложення - не знаю, але судіть самі.

Було це давно - у 1918 році, в час і після нашої боротьби за Львів. При писанні покликаюся лише на мою пам'ять, в якій багато подій зблідло, а може дещо не було правильно підхоплене, а багато затерлося цілком.

Четвертого листопада, разом з Легіоном УСС, прибув я під Львів, як рядовик УСС, принадений до Гуцульської Сотні, якою командував четар Каратницький.

Команда легіону дістала наказ: здобути головний двірець у Львові. Заїхав паровіз з кількома тягаровими вагонами. У перший заладували ми більшу кількість набоїв і ручних гранат, - а інші чекали на нас, стрільців.

І, як не дивно воно, команда легіону зааранжуvalа добровільне, голосення до наступу. Не було наказу, який тоді може був якраз потрібний, але добровільне зголосення. Зголосилося багато стрільців. - Нас заладовано і поїзд рушив.

Була ніч, коли ми підіїдили на станцію.

При вступі була залізнична будка, яку ми захопили першим розмахом. Було багато шин і поїздів..... в деяких вагонах глухо ревіла худоба і товкла рогами до деревляних стін вагонів, /певно привезена ще австріяками з України/. Все це робило таємничий і досить нервуючий настрой.

Тихо, поміж вагонами підсунулися ми під саму станцію, від сторони залізничних рейок. Поляки були вже повідомлені і приготовившись стрінули нас крісовим вогнем.

Стрільці вскочили у львівські, невеликі підземні тунелі... Командантом моєї чети був десятирік Микола /Михайло ?/ Бочан. Він кинувся на чолі чети вперед і як лише показався в тунелі, на наших очах впав, прошитий кулями польського скорострілу. Обережніше вде сипали стрільці кулеметні серії і кидали гандранати здовж тунелів.

Починало легко світати. Знова - як не дивно воно - прийшов наказ - відступити до поїзду, бо поляки здаються і висилають парламентарів на переговори з нашою командою. Разом з польськими парламентаристами ми вернулися до нашого посту на Перзенківці. Наша сила під двірцем була невелика і наша команда боялася, щоб поляки не окружили нас і не знишили.

По недовгім часі, разом з четарем др. В.Старосольським, як нашим парламентаристом і з польськими парламентаристами, тим же поїздом ми вернулися на головний двірець.

Переговори велися десь у спеціальній кімнаті, а нас стрільці завели на головну ждальню і ми мали надію, що нам передадуть двірець... Ми завважили однак, що поляки вспіli підготуватися, краще озбурулися,

а з вікон першого поверху гляділи на нас цівки скорострілів.

Для показання доброї волі, кількох із нас призначено до стійок, разом з поляками. - Мене поставили поруч польської стійки, при вході до станції, від вулиці, перед великими, входовими дверима.. Якраз став я, з крісом в руці, поруч полької стійки, при вході, як вулицею, проти двірця - став наблизатися невеликий відділ поляків. Прийшовши ближче, пізнали вони, що на пості український стрілець, і вже деякі змірили кріси до стрілу.... Тоді польський стійковий замахав руками, щоб не стріляли і цим способом може, врятував мое життя.

За цей час закінчилися ці дивні переговори в пащі дикого звіря. Всі наші стійки стягнено з постів і заведено до головної залі головного двірня. Тепер під загрозою уставлених скорострілів наказано нам зложити збрую. -

Тепер почався мій прикрай побут у польському полоні. Наперед у львівських, міських арештажах, т.зв. Длугоша і Бригідки, а по відбиттю поляками залізничої лінії Львів-Перемишль в тaborах полонених на Домб"ю, біля Krakova.

Життя полоненого бідне, голодне і непевне. На Домб"ю жилося дещо свободніше, бо мене, як т.зв. однорічного інтелегента, приділено, разом із братом, до тзв. офіцирських бараків і харчівні. Жив я тоді, деякий час в кімнаті, разом з четарем-полковником Андрієм Трухом.

Минали голодні і трівожні дні. - Зближалася весна.

В наших молодечих серцях почали будитися пориви до втечі з табору. По кількох вдалих пробах утечі, інших наших хлопців, - зібралася нас трійка і ми рішили пробувати щастя! Була друга половина лютого. Морози полегшали. Сніг зм"як. Ми зголосили куди було треба у нашій команді і ждали догідного часу.

- . - . - . -

Одного дня принесли до нашої кімнати клунок з цивільним одінням і кожного з нас вбрали і перебрали зі стрільця на цивіля, що не будив у нікого великого довірю. Тоді по світовій війні волочилося багато молодих людей, як поворотів з різних фронтів і ми думали між ними замішатися.

Я дістав штани, робочу блузу, довгий плащ і старий капелюх. Мій товариш дістав робоче вбрання куртку і кашкет, а третій найменший, австрійський студентський мундурок з пасками шостої гімназійної кляси, плащ і студентську шапку.

Найцікавішими були документи на дорогу. Свій документ, з печatkами, пам"ятаю і наче бачу до сьогодні.

На пів картці паперу бало написано: "Уржонд мейскі мяста Krakova ствердза, же п. Марцін Верчак, помоцнік масарскі, замешкали в Krakове, уліца Dluga лічба 6, - удає сен до Іорданова і з поворотем в цею одвідзін родзіни." -

Другий з моого товариства, походив теж з Krakova і їхав до сестри, а студент шукав за батьками.

Стиснув я руку братові, що кахикав від бронхиту і без великих прощань, - в дорогу з Богом.

Було темно і хмарно тої ночі.

Підіждавши між бараками, як стійка перейде, - один за другим просунулися ми попід дротами і перекотившись по снігу, завмерли в придорожнім рові. Заризикували.... стали в пітьмі на дорогу і вже досить певно помашерували, як три робітники до Krakova.

Взяли ми напрям на Величку, за Krakovом на схід, дорогою, яку добре перестудіювали з карти ще в бараках.

Ішли без затримки цілу ніч. Часом питали чи добрий напрям і як почало зоріти **звернули в ліс**, де на купі зеленого чатиння спочили, з"їли дещо і дрімали аж до вечора. Вечером взяли ми напрям на півднє, прямуючи до Йорданова, звідкіля, думали перебратися нашими лемківськими вже Карпатами до Чехословаччини.

Ішли ми ще три дні і дві ночі - спочивали головно днями.

До сіл старалися не заходити і нераз блудили глибокими снігами по полі, щоб обійти село.

Четвертої днини, над вечір, доходили ми до якогось села. Нашим щастям було, що хоч була ще зима, морози не були сильні, але черевики розліталися від сталого ходу по глибоких снігах і ноги були попухли. Наш найменший побратим чувся дуже ослабленим.

Ми рішили зайти кудесь, щоб щось теплого з"їсти та відпочити. - Задумали, зробили, бо ж була це молодість і завзяття, що додавали нам сили і відваги.

-.-.-.-

Тут трапилася, може найцікавіша пригода нашої ескапади. -

Ідучи дорогою, над вечір, ми побачили коршму. "Вишник вудкі, віна і реставрація". Розуміється жидівська.

Закрутів у шлунку голод, заболіли струджені, перемерзлі ноги... і ми зайшли.

Як нині бачу - деревляними гратами забитий **шинквас**, кілька столів на залі і лавки.

Ми сіли при столі. Підійшов жид і ми замовили яєшню і ще дещо. Імо, п"ємо чай і мовчимо, щоб не вирвалось якесь українське слово. Тепло нам стало і ми вже думали про нічліг...

Звернув нашу увагу, якийсь рух у сусідній кімнаті, а далі притищені розмови.

Почувши це, ми хотіли зараз відходити та в цій хвилині з цієї кімнати вийшли і підійшли до нас три польські легіонери, в легіонерських шапках і з крісами в руках. "Зконд панове і ктуренди" - члено запитали поляки. Без слова подали ми наші документи. Та не в тім "я були биті поляки, може вже мали подібні випадки. - Прочитавши, питують: "To пан м"ешка на уліци Длугей, в Krakове" звернувся один до мене, а гдє лежи та уліца Длуга, може пан пове неєсь о околіци?" Нашого студента питали: то пан ходзі до гімназію в Krakове, а вони самі студенти - то ж питаютъ: а гдє месьці сен то гімназію, а кто єст директорем?"

На такі і подібні питання ми не були приготовані і по недовгім нашім крученню - сказали наші теперішні опікуни: "Пуйдзенце з намі." І ми пішли, - знова засніженою дорогою, - знова ноги угиналися під нами від умучення і безсоння. Ми три в середині, а три польські кріси побоках. Цілу дорогу ми мовчали, щоб не зрадитися мовою, хоч і так ми були вже піймані.

Заблистили якісь світла, ми опинилися між хатами. Це місто Йордануф хтось сказав. При дорозі, муріваний дімок, а над входом напис: "Постерунек Поліції".

Сюди завели нас легіонери і передали діжурному, до дальшого поступовання.

Хоч не могли ми тоді багато думати чи розумувати, були щасливі, що так все закінчилося і ми під дахом. Діжурний замкнув нас до якоїсь кімнати і ми задрімали тут, уже вкінці на сухій підлозі. Що буде завтра, не могли ми тоді думати.

Ось настав ранок. Здається дали нам якоїсь кави і покликали на переслухання.

Спершу нас двох старших, мене і друга Віктора Костецького, кожного осібно до команданта і його заступника.

Подивився командант на моє нещасне вбрання, дитяче ще обличчя і лагідно запитав: "Кто ви єстесьце?"

В моїм справді ще дитинячим розумі товклися думки - крутити, так, як вчора і дати злапатися, чи сказати правду - я ж нікого не замордував. Я вибрал останню думку...

Виходячи з бараків на Домб"ю, я зашив у ріг плаща легітимацію університету у Львові, яку я маю ще до нині. На виділ права я записався, діставши спеціальну відпустку з кадри УСС у Пісочній. Не міг я і не мав часу бути ані на одному викладі, але легітимація була і на ній стояло написано - обжондку гр. католіцького і мій підпис по українськи.. І, я сказав командантові: Я українець, утік з Домбя, як доказ подаю Вам отсю легітимацію. -

Тепер сталося чудо."То ви українець", запитав командант - вже по українськи і глянув пильно на мене. Повірив...

В цім самім часі отворив двері другої кімнати заступник команданта і каже: та ж це наші - українці!

Закликав командант свою дружину і вяснив їй справу. - Ходіть з нами попросила командантова. Пішли ми до їх мешканської кімнати, засіли всі до ситого снідання, а пані командантова запакувала нам ще на дорогу гарний клунок харчів. "Я відставлю вас до границі", сказав командант. При сніданку розказував:

Я, мій заступник і моя дружина, ми всі українці, з Коломиї. За Австрії перенесли нас поляки службово, як не милих собі осіб, - сюди на захід, у Польщу і ми тут служимо і маємо щастя Вам допомогти.

По добром сніданку та відпочинку, віддав нас командант якомусь старшому віком поліцистові, вказав і наказав куди він має нас вести. Він завів нас глибоко в гори, а там вказавши стежку, сказав "Ідіть сюди, тут недалеко господарство, а там границя - Щенськ Боже!"

І так, хоч як воно не дивно, ми знова опинилися на волі і недалеко границі Чехії. По дорозі господар показався гостинним і може нашим чоловіком. Ми просиділи в нього два дні, попоїли, вимочили ноги і з жалем прощали нас господареві доні, що провожали нас аж за ворота.

Знова пішли ми снігами і гірськими доріжками. Аж ось другого ранку, йдучи досить широкою доріжиною хребтом гір, стрінули - чеську патрулю.

"На здар" крикнули ми їм і вже з ними зійшли з гір до їх постово.

З постюю граничної сторожі в Чехії, по деяких переслуханнях і деякій непевності, що з нами буде - відставили нас Чехи до Кошиць. Тут знова переслухання, але вкінці дали нам в Кошицах 30 чеських корон на дорогу і білєти ІІ.кляси до Лавочного і відправили.

В тому часі були між чехами і поляками граничні непорозуміння і це нам помогло.

Поїзд віз нас тепер прямо в Україну, де могли ми віддати свої сили і молодість для Великої Справи і до дому до тата і мами.

Привітно і радісно привітали нас жовто-блакитні прапори на граничній станції у Лавочнім. Через Стрий доїхали ми до Станиславова, де по приголошенні у коші УСС - дістав я відпуску до батьків на три тижні. Мій товариш цеї ескапади Віктор іхав зі мною. Досить утяжливою була залізнича подорож зі Станиславова до Чорткова, а опісля саньми до Більчу золотого до моїх батьків. Наш товариш, молодий студент, залишився у Стрию, звідкіля близько було йому до своїх батьків.

Коли ми очистилися, викупалися, відгодувалися і відпочали в Більчу золотому, рушили ми далі до чотирокутника смерти, тифів і нових переживань, аж до Тухолі.

Тоді у Більчу, зі слізами в очах, сказав мій батько Софрон:

"Нераз вечорами, сиділи ми, обое з мамою, ось тут у цій самій кімнаті і говорили про Вас діти. Де Ви, що з Вами?!"

Раз в осені, застукало щось у вікно, ось тут біля цеї грушки, осінний вітер крутив вже снігом. Може це була гилька грушки, - але я подумав: Може це душа Ваша - обох чи одного /бо ж люди розказували всячину, з Більча було кількох хлопців при УСС/ -- прилетіла попращатися з нами. -

Тоді плакав я з жалю, а нині плачемо з радості. Вислухав ласкавий Господь молитви наші. Мати обтерла слізозу. -

Ось так закінчилася, розповівши коротко, ця моя незабутня прігода - і радість була тоді із нами і казала, що для неї варто було жити... Але минула, як все на світі минає - та остав "спомин" і на жаль більш нічого. -

Мирон, Євген Левицький - Лісовик.

Нью Йорк, 30.вересня 1966 р.
близько 50 років від описаної події.

ХРОНІКА КУРЕНЯ.

Наші ювіляти: Леонід Бачинський - 28.лютого 1966 закінчив 70 років життя. Наш Матірний Курінь, Кр.Пластова Старшина, Пластова Станіця Клівленд та українське громадянство, відзначило цю подію, привітами, дарунками, згадками у пластовій та щоденній пресі та окремим бенкетом.

Член-основник нашого куреня і основоположник українського Пласти, др.Олександр Тисовський /Дрот/, закінчив 9.серпня 1966 р. 80 літ життя. Курінна старшина рішила чергове число ЛДЗ - 61-62 присвятити Дротові а Пластовий Музей набув його олійний портрет. День його уродин відзначено у Відні окремим бенкетом. Члени нашого Куреня і курінна старшина привітали його привітами.

Член нашого Куреня, основник, Дарія Навроцька-Юнона, в травні ц.р. обходила золотий ювілей своєго подружжя.

Посвячення пам'ятника Сірому Левові, відбулося в Бафало, при численній участі членів нашого куреня, Пласти і українського громадянства в дні 27.серпня ц.р.

ХУ.Курінна Рада відбулася в Бафало 27.серпня 1966 р. Вибрано Курінну в незміненому складі: Прижмурене Око - канцлер, курінний суддя - Гриб, підскарбій - Жовтодзюб, редактор ЛДЗ - Дністровий.

Відійшли до вічної Ватри: Петро Веприк - Лис, літ 69, 19.червня 1966. Похорони відбулися в Торонті, Канада.

Нові члени: Із днем 30.червня 1966 членом нашого куреня став пл.сен. Лукин Назарук Нопович, заступник станичного в Дербі Англія.

Технічний редактор ЛДЗ М.Борачок подав свою резигнацію.

Пластовий Музей, в стадії розвитку. До кімнати Сірого Лева передано землю із урною зі всіх країн, де перебувають пластові з"єднання. Дружина нашого незабутнього Чмоля-Ася, передала до музею два кітлики, з якими наш Чмоль мандрував кожного року в Карпах.

"Готуйсь" - журнал пластового новацтва. Велика присміність читати журнал для новацтва, що його, з колегією, редактує Місова Мавка, член нашого куреня. Журнал, в порівненні з 1965 р. збільшив свій об"єм із 20-ти на 24 сторінки. Має нову оригінальну ілюстровану обкладинку, а в кожному числі за 1966 рік від 12 до 25 ілюстрацій. Точно появляється кожного місяця, за віймком літніх - липня і серпня. Останнє число за грудень є 121, що стверджує його 12-літнє існування. Зміст кожного числа різномірний, цікавий, підібраний до віку новацтва і його умового розвитку та до відповідних місяців. Для прикладу візьмім різдвяне число із 1966 р. Святам присвячені 2 оповідання, 2 вірші і 5 ілюстрацій. Українській державності 22.січня 1 стаття, 2 вірші та одна ілюстрація, а Крутам один вірш. Оленка і Ромко відбувають мандрівку довкруги світу. Цим разом до Індії. Ілюструють цю подорож три світлини. Сестричка Світляна подає цікавий репортаж п.з."Що пишуть зві-

ряті та ілюструє їх трьома образками. Сестричка Надя пише про Левкову новацьку вмілість. Дальше йдуть - два вірші: М.Підгірянки "У латинці та Л.Храпливої: "Білка" - уложені під ноти. Чергується дальше звідомлення з новацього світу з різних гнізд і роїв Канади, Америки і Австралії, а дальше сторінка ілюстрацій над Чорного Моря, на основі яких новацтво присалиє свої описи до "Готуйсь". За вдатні описи одержують нагороди у формі книжок. Закінчують число загадки віршами, шарадами, тотемами та ребусами новачки Ксені.

Після цієї начеркненої схеми є уложені всі прочі числа "Готуйсь" на протязі року. Багато місяця присвячується в першу чергу історії України, історичним подіям, національним та релігійним святам, пластовим вміlostям, таборам, місяцеві книжки, новацьким бібліотекам. Гостриться ум новацтва загадками, шарадами, ребусами.

Великим успіхом редакції є те, що находить способи, як притягати до співпраці в журналі братчиків і сестричок та саме новацтво. Вони пишуть цікаво та інтересно і на майбутнє забезпечують стало спіробітництво журналові.

На нашу думку було б дуже вказаним поширити зміст журналу статтями із спорту, забав, гігієни та виховними статтями про шкідливість куреня і вживання алькоголевих напитків.

Ю. Д.

ШЕМАТИЗМ САСКАТУНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЕПАРХІЇ.

З приводу 10-річчя канонічної ерекції. Зладив о.В.Івашко.

Видали українські католицькі священники Саскатуну. 1951 -

1961. Друкується за дозволом церковної влади. Крукарня Голосу Спасителя, Йорктон, Сас. Канада. Стор. 115 - (1).

Перед титулової стосінки той же текст в англійській мові.
Портрет єпископа Андрея Роборецького.

Перед нашою мандрівкою за океан появлялися прегарні шематизми кожної дієцезії в Галичині. Ці шематизми ще й дотепер мають неаби яку вартість і нераз заглядають до них ті, що укладають спомини, або пишуть дописі про життя і діяльність священиків або поодиноких громад.

Шематизм, який уложив о. Володимир Івашко, член нашого Куреня, заслуговує на особливу увагу. Це є перший взагалі шематизм Саскатунської Епархії. Уложеній він з великим вкладом енергії та часу. Зібрати так докладний матеріял 162 церков та подати короткий історичний матеріял кожної церкви то дуже поважний труд.

Автор хотії цією своєю працею полішити слід на довші роки. Цього він напевно досяг. Тоді, як в Галичині легше було збирати потрібні дані, бо були документи в консисторіях і не було потреби безпосереднього контакту з тереном, тут в ЗДЯ і Канаді треба нав'язувати особистий контакт і вести широке листування.

Автор цього шемазму хоче заохотити інші українські епархії піти його слідом та полішити слід для майбутнього покоління. У шематизмі подано 26 знімок церков. Деякі з них мають гарну, стилеву будову. Дуже цікаво, що 27 назв місцевостей мають українське походження. Знаходимо тут: Ярослав, Борщів, Бучач, Галич, Красне, Сокаль, Угринів, Куликів і другі.

Це назви місцевостей, звідки приїхали перші поселенці.

Під кожним оглядом шематизм фахово й всесторонньо опрацьований. Він заслуговує на повне признання, для о. Володимира Івашка за його великий труд.

Л. Бачинський.

Сірий Орел Леонід Бачинський "КРУГОМ ЖИТЯ"

Оповідання з природи. Бібліотека "Вогонь Орлиної Ради", ч. 8. сторінок 77. Нью Йорк - Дітройт 1966 р.

Метою цих оповідань з природи, за словами автора у вступному слові є: виплекати у дітей любов до природи та запізнати їх з дикими тваринами, що живуть в Україні.

Всі оповідання поділені на групи: домашні звірят, дики звірят, птахи, різні тварини, квіти.

"В більшості оповідань, - пише автор, - описані правдиві пригоди або власні спостереження з життя звірят. Дешо використано з відповідної літератури".

Пані Марія Юркевич, б.інспекторка відділу дошкільного виховання міністерства освіти та редакторка дитячого журналу, ось як оцінює цю збірку оповідань із життя тварин:

"З великим захопленням перечитала всі Ваші оповідання. Для мене було немало нового, незнаного. З якою любов'ю і розумінням життя, на віть найменшої комашки, Ви їх описуєте!"

Цей глибоко гуманний підхід до вього живого, дав мені змогу пізнати й автора, як людтну з дуже добрим і все прощаючим серцем, що до вього живого підходить вдумливо й обережно".

І справді, оповідання і спостереження автора цікаві не лиш для дітей, молоді але і для старших. Читаяте їх із великим заінтересуванням. В кожнім майже оповіданні скоплені історичні події, минулі й сучасні, народні перекази, вірування, звичаї та обичаї. Вони в легкий, природний спосіб розбуджують і плекають любов до української землі та її природи.

Новацтво й ~~вс~~українська молодь одержали цінний духовий дарунок. Шкода лише, що вийшли ці оповідання дуже малим накладом.

Ю. Дністровий